

6. Uudised

Minevik

1. Milline ajalooline sündmus jäi sulle selgelt meelde, kui sellest esimest korda uudistes kuulsid?
2. Kas mäletad mõnda ajalooliselt tähtsat uudist, mille kohta tuli hiljem välja, et kajastatud info oli vale?
3. Millise tähtsa sündmuse kajastamine on sinu hinnangul maailma kõige rohkem muutnud?
4. Milline oli esimene uudis, mis sulle lapsepõlvest meenus?

Olevik

1. Milline praegune trend või nähtus äratas sinu kõige rohkem huvi?
2. Millised hiljutised uudised on sinu kõige tugevamaid tundeid äratanud?
3. Milliseid muutusi oled viimastel aastatel märganud uudiste kajastamises ja uudiste tarbimises?
4. Millised teemad väärivad sinu arvates praegustes uudistes rohkem tähelepanu?

Uudised minu enda elust

1. Olulisim hetk: Mis on olnud sinu elu kõige olulisem hetk ja kuidas on see sind muutnud?
2. Isiklik saavutus: Mis on olnud sinu lähiaegade isiklik saavutus, mille üle uhkust tunned?
3. Elumuutus: Kas viimasel ajal on juhtunud midagi, mis on sinu elu oluliselt mõjutanud ja selle suunda muutnud?
4. Tulevikueesmärk: Millist uudist tahaksid tulevikus (näiteks aasta pärast) enda elu kohta lugeda?

Mäluhäirega inimesele

1. Lõika välja või prindi artikleid erinevate aastakümnete mitmesugustest uudistest. Vali artiklid eri teemadest nagu sport, kultuur, teadus ja ühiskond.
2. Liimi või kleebi artiklid paberile. Räägi samal ajal eakaga tema mälestustest, mis on antud uudistega seotud.
3. Prindi või kirjuta uudistega seonduvaid sõnu ning grupeeri sõnad uudistega. Arutlege sõnade ja nende tähenduse üle - miks just antud sõna valitud artikliga sobib?
4. Julgusta eakat rohkem mälestustest rääkima või otsige uudiste kohta lisateavet. Paku võimalus uudiste arutamiseks ja kogemuste jagamiseks.

6. Uudised

Uudistejooks

Eesmärk: Ühendage liikumine ja uudised uuel, põneval viisil.

Vajaminevad asjad: Mugavad spordijalanõud, tool või koridor ning telefon või kaasaskantav seade uudiste jälgimiseks

Juhised: Valige paar huvitavat uudist või teemat.

Ettevalmistus: Pane jalga mugavad spordijalanõud ja alustage tavalist jalutuskäiku/jooksmist. Kohanda liikumine eakale sobivaks: kui jalutuskäik on keerukas, saate toolidel istuda ja jalgadega sammuda või seistes kohapeal kõndida.

Jälgi uudiseid: ava oma telefon või kaasaskantav seade ja alusta uudiste lugemist või kuulake kõrvaklappides uudistesasteid. Keskenduge uudistele ja hoidke liikumist ühtlases taktis.

Liikumise tõhustamine: Kui kuulete positiivseid või inspireerivaid uudiseid, kõndige kiiremini. Kui kuulete uudist, mis on mõtlemapanev või emotsioone tekitav, kõndige aeglasemalt.

Uudiste lõpetamine: Kui olete soovitud uudised lõpuni kuulanud, lõpetage kõnd tavapäraselt. Saate ülejäänud aega kasutada uudistest vestlemiseks või rahulikuks taastumiseks.

Uudiste ülesanne

Eesmärk: Õppige tundma uudistega seotud sõnavara ja kasutama uudissõnu mõistatuste kaudu.

Ülesande käik: Vali endale huvipakkuv uudis ning too välja 10-15 uudisega seonduvat sõna. Näited: peaminister, kliimamuutused, tehnoloogia, pandeemia jne.

Mõistatuste tegemine: Tee iga valitud sõna kohta mõistatus, milles on vihjed sõna tähenduse kohta.

Näide: "Ma olen ülemaailmne, kuid ma pole viirus. Inimesed räägivad minust poliitikas ja otsuste tegemisel. Mis ma olen?"

Ülesande andmine: Loe mõistatused eakale suuliselt ette või kirjuta need paberile või telefoni. Mõistatage koos, millised võiksid olla õiged vastused.

Arutelu ja vastused: Mängu käigus jagab eakas oma oletusi ja saate koos mõelda õigete vastuste üle.

Arutlege teemade ja sõnade tähendusest.

Tegevus julgustab eakat loovalt sõnavara kasutama.

Vahva uudisteülesanne

Kujutle, et oled uudistereporter, kes kajastab tavalisi igapäevasündmusi väga dramatiseeritult.

Kirjuta lühike ja humoorikas "sensatsiooniline uudis" millestki täiesti igapäevasest, näiteks nõudepesumasina käivitamisest või oma lemmikkohvi joomisest.

Kasuta liialdatud väljendeid nii palju kui võimalik, et eakale lõbu pakkuda.

Ülesanne on kerge ja lõbus!

Tõde või väljamõeldis?

Eesmärk: Luua lõbus ja meelelahutuslik õhkkond, kus saab uudiseid põneval viisil teada.

Ülesande käik: Vali mõni kummaline või uskumatu uudis. Loe valitud uudised eakale ette. Palu eakal arvata, kas iga uudise sisu vastab tõele või on täielik pettus.

Hääletamine: Anna igale osalejale võimalus hääletada tõe või väljamõeldise poolt. Lõpuks loe ette õiged vastused ja vaata, kui mitu uudist õigesti arvati.

Vaba vestlus: Arutlege naljakate uudiste üle ja mis need nii naljakaks tegi. Julgusta eakat jagama oma kogemusi või mälestusi jaburate uudiste teemal.

Loominguline kokkuvõte: Küsi mängu lõpus, mis oli nende jaoks naljakaim uudis ja mida nad õppisid.